

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Економічний факультет
Кафедра соціального забезпечення та управління персоналом

Затверджено

на засіданні кафедри соціального забезпечення
та управління персоналом
економічного факультету
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 1 від 28 серпня 2023 р.)

В.о. завідувача кафедри Наталія ШЕГИНСЬКА

Силабус з навчальної дисципліни

**«Соціальний захист сім'ї, дітей та молоді»,
що викладається в межах**

**Освітньо-професійної програми «Соціальне забезпечення»
першого (бакалаврського) освітнього рівня вищої освіти для здобувачів
з спеціальності 232 Соціальне забезпечення**

Назва дисципліни	Соціальний захист сім'ї, дітей та молоді
Адреса викладання дисципліни	м. Львів, проспект просп. В. Чорновола, 61
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Економічний факультет, кафедра соціального забезпечення та управління персоналом (просп. В. Чорновола, 61, каб.330)
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	23 Соціальна робота 232 Соціальне забезпечення
Викладачі дисципліни	Комаринська Зоряна Михайлівна, кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри соціального забезпечення та управління персоналом
Контактна інформація викладачів	zoriana.komarynska@lnu.edu.ua https://econom.lnu.edu.ua/employee/komarynska-zoriana-mykhaylivna кафедра соціального забезпечення та управління персоналом (просп. В. Чорновола, 61, каб.330)
Консультації з питань навчання по дисципліні відбуваються	Консультації в день проведення лекцій/практичних занять (за попередньою домовленістю). Також можливі он-лайн консультації через Teams, Zoom та або подібні ресурси. Для погодження часу он-лайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача або телефонувати
Сторінка дисципліни	https://econom.lnu.edu.ua/course/sotsialnyy-zakhyst-sim-i-ditey-ta-molodi
Інформація про дисципліну	Дисципліна «Соціальний захист сім'ї, дітей та молоді» є вибірковою дисципліною зі спеціальності «Соціальне забезпечення» для освітньої програми «Соціальне забезпечення» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, яка викладається у 7 семестрі в обсязі 3 кредити (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Коротка анотація дисципліни	Навчальну дисципліну розроблено таким чином, щоб надати учасникам необхідні знання про основні соціальні проблеми сім'ї, дітей та молоді, шляхи їх вирішення, розглянути методи здійснення соціального супроводу сімей, які перебувають у складних життєвих обставинах і потребують сторонньої допомоги, проаналізувати роботу Центрів соціальних служб для СДМ, вивчити основну нормативно-законодавчу базу із даного напрямку соціального забезпечення
Мета та цілі дисципліни	Метою вивчення вибіркової дисципліни «Соціальний захист сім'ї, дітей та молоді» є ознайомлення студентів із процесом здійснення соціального супроводу сімей, дітей та молоді, які перебувають у складних життєвих обставинах і потребують сторонньої допомоги; вивчення форм і способів надання їм соціальних послуг за результатами проведеної оцінки їх потреб у таких послугах; можливостями залучення потенціалу територіальної громади до проведення соціальної роботи з сім'ями, дітьми та молоддю.

Література для вивчення дисципліни

Базова

1. Соціальне забезпечення в Україні: навч. посібник / кол. авторів; за ред. А. Я. Кузнецової, З. Е. Скринник, Л. К. Семів. Львів : Університет банківської справи, 2021. 547 с. - Розділ 13. Недержавний сектор соціального забезпечення в Україні .С. 213. Розділ 14. Морально-етичні та психологічні особливості роботи в системі соціального забезпечення. С. 223
2. Дубич К.В. Вступ до соціальної допомоги: навч. посіб. К.:Видавний дім «Слово», 2015. 224 с.
3. Капська А., Пеша І. Соціальний супровід різних категорій сімей та дітей. <https://www.yakaboo.ua/ua/social-nij-suprovid-riznih-kategorij-simejta-ditej-1498398.html>
4. Бурлака О. С. Соціальний захист сім'ї, дитинства, материнства та батьківства в Україні: теоретико-правові проблеми: монографія. К., 2016
5. Методологічні основи соціального захисту вразливих категорій населення: комплекс навчально-методичного забезпечення навчальної дисципліни. [Електронний ресурс]: навч. посіб. для здобувачів ступеня магістра за спеціальністю 231 «Соціальна робота» / КПІ ім. Ігоря Сікорського; уклад.: Т.П. Руденко. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2018.53с.https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/25439/1/Sots_zakhyst_naselennia.docx

Допоміжна

6. Калашников С.В. Теоретичні аспекти формування соціальної сфери в сучасних економічних умовах. *Ефективна економіка*. 2016. № 1. 47 с.
7. Соціальна відповідальність суспільних інститутів: інноваційний та соціально-гуманітарний аспект / редкол.; за наук. ред. А. Я. Кузнецової, Л. К. Семів, З. Е. Скринник Київ : ДВНЗ «Університет банківської справи», 2019. — 311 с. /авторський внесок: Розділ 4, підрозділ 4.1.Структура і напрями діяльності вітчизняної системи соціального захисту.-С.178-186
8. Інновації у соціальних службах: Навч. посібник / За ред. Т. В. Семигіної. — К.: Пульсари, 2002
9. Комаринська З. М. Волонтерський рух як вияв соціального партнерства у час війни. *Актуальні проблеми управління соціально-економічними системами: матеріали VIII Міжнар. наук.-практ. конф.*, Луцьк, 15 груд. 2022 р., Луцьк: ЛНТУ, 2022. 476 с. – С.409-411
10. Сідельнік Л. Л. Залучення організацій громадянського суспільства до надання соціальних послуг в Україні. Аналітичний огляд сучасного стану та перспектив [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ucipr.kiev.ua/modules.php?op=modload&name=News&file=article&sid=6032293>

Інформаційні ресурси Інтернет-мережі

11. Законодавство України. Сайт Верховної Ради України: URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>
12. Сайт Міністерства соціальної політики: URL:<http://msp.gov.ua>
13. Офіційний вебпортал Національної сервісної служби України <http://nssu.gov.ua>
- 14.Про забезпечення соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах. Постанова Кабінету міністрів України від 1 червня 2020 р. № 585. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/585-2020-%D0%BF#Text>

	<p>15. Діти. Проект Мінсоцполітики. https://www.msp.gov.ua/children/motherhood.php</p> <p>16. Вебінар щодо забезпечення соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах. 23 липня 2020. http://www.vin.gov.ua/sluzhba-u-spravakh-ditei/28805-vebinar-shchodo-zabezpechennia-sotsialnoho-zakhystu-ditei-iaki-perebuvauiut-u-skladnykh-zhyttievyykh-obstavynakh</p> <p>16. Соціальний захист дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування https://wiki.legalaid.gov.ua</p> <p>17. Про соціальну роботу зі сім'ями, дітьми та молоддю. Закон України</p>
<p>Обсяг курсу</p>	<p>48 годин аудиторних занять (32 години лекцій, 16 годин практичних занять) та 42 години самостійної роботи</p>
<p>Очікувані результати навчання</p>	<p>Після завершення цього курсу студент буде:</p> <p><i>знати:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - зміст і сутність соціальних проблем сім'ї, дітей та молоді в Україні - правову базу соціального захисту сім'ї, дітей та молоді в Україні для надання допомоги клієнтам, що перебувають у складних життєвих обставинах; - етичні принципи та стандарти у професійній діяльності та дотримуватися їх, враховуючи особливості роботи з певними групами клієнтів <p><i>вміти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - визначати соціальні проблеми та потреби і причини їх виникнення, тенденції розвитку, наслідки, соціальний стан певних категорій населення; - приймати практичні рішення для покращення соціального добробуту та підвищення соціальної безпеки потребуючих категорій; - здійснювати соціально-профілактичну роботу, спрямовану на запобігання потраплянню в складні життєві обставини сімей, дітей та молоді; - виявляти сім'ї, дітей та молодь, які перебувають у складних життєвих обставинах і потребують сторонньої допомоги, і надавати її. <p>Інтегральна компетентність</p> <p>Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі професійної діяльності соціального забезпечення або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.</p> <p>Загальні компетентності (ЗК)</p> <p>ЗК 3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК 14. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.</p>

	<p>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)</p> <p>СК 3. Здатність консультувати з питань соціального забезпечення різним групам населення, що опинилися у складних життєвих обставинах</p> <p>СК 10. Здатність до планування та реалізації заходів з надання адресної соціальної допомоги;</p> <p>СК 12. Здатність до організації та управління процесами в соціальному забезпеченні</p> <p>Програмні результати навчання</p> <p>ПРН 3 Застосовувати методи збору інформації: аналіз документів, опитування та спостереження</p> <p>ПРН 7 Використовувати базові знання про принципи державної соціальної політики та шляхи соціального забезпечення населення;</p> <p>ПРН 8 Застосовувати засоби соціально-правової політики в сфері соціального захисту, базові знання з юриспруденції та законодавства України в галузі соціального забезпечення</p> <p>Крім цього, очікується набуття здобувачами наступних навичок (soft skills):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Аналітичні навички: вивчення концептуальних засад соціального забезпечення дозволить розвинути здатність аналізувати складні ситуації, розбирати проблеми на складові частини та визначати оптимальні рішення. 2. Навички критичного мислення: дисципліна спонукає до критичного аналізу та оцінки інформації, теорій та концепцій, що сприяє розвитку в здобувачів здатності обґрунтовувати свої погляди та приймати обґрунтовані рішення. 3. Комунікаційні навички: вивчення дисципліни розвиває уміння висловлювати свої думки письмово та усно, спілкуватися з іншими людьми, а також слухати і розуміти інших. 4. Лідерські навички: вивчення дисципліни сприяє розвитку лідерських якостей, зокрема здатності до організації та керівництва ініціативами та проєктами.
Ключові слова	Соціальне забезпечення, соціальні послуги, фахівець соціального забезпечення, клієнти сфери СЗ, установи соціального захисту, центри соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, громадські організації, благодійні фонди, волонтерський рух
Формат курсу	Очний
Теми	Див. Схему курсу
Підсумковий контроль, форма	залік в кінці семестру
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з дисциплін «Теорія та практика соціального забезпечення», «Соціально-педагогічна діяльність», «Соціальна психологія», «Етика соціальної роботи», «Соціальні допомоги та їх правове регулювання», достатніх для сприйняття категоріального апарату дисципліни

<p>Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу</p>	<p>Пояснювально-ілюстративний метод: лекція у формі розповіді – для пояснення складного теоретичного та (або) великого за обсягом навчального матеріалу.</p> <p>Репродуктивний метод: відтворення і повторення способу діяльності за сформованим динамічним стереотипом дій – для засвоєння основних понять.</p> <p>Активні методи навчання: послідовна й цілеспрямована постановка перед студентами завдань, розв'язуючи які вони активно засвоюють нові знання.</p> <p>Дослідницький метод: залучення студентів до самостійного розв'язання завдання наукового характеру з використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.</p> <p>Наочні методи: ілюстрування, демонстрування, комп'ютерна презентація тощо.</p> <p>Відеометод у поєднанні з новітніми ІТ та ТЗН (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо).</p> <p>Методи організації самостійної роботи: розв'язання завдань, виконання проектів, індивідуальних і командних творчих завдань. Навчання здійснюється через залучення до активної практичної діяльності</p>
<p>Необхідне обладнання</p>	<p>Комп'ютер, мультимедійні засоби, онлайн-засоби, платформа Microsoft Teams</p>
<p>Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)</p>	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Практичні/самостійні: 40% семестрової оцінки; максимальна кількість балів – 40 • підготовка есе на задану тему: 10% остаточної оцінки – 10 балів; • Індивідуальна робота/ Проходження он-лайн курсу з отриманням сертифікату: 20% семестрової оцінки. Максимальна кількість балів – 20 • Контрольні заміри: написання підсумкової контрольної роботи 40% семестрової оцінки. Максимальна кількість балів - 40 <p>Підсумкова максимальна кількість балів: 100</p> <p>Академічна добросовісність: Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недобросовісності. Виявлення ознак академічної недобросовісності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.</p>

	<p>Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом.</p> <p>Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Політика виставлення балів. Враховуються бали, набрані на поточному тестуванні, самостійній роботі та бали підсумкового тестування. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття, користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях, не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
<p>Опитування</p>	<p>Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу</p>

Схема курсу

Тиж- день, год	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)	Література, ресурси в інтернеті	Завдання, год	Термін виконання
1/2	Тема 1. Соціальні проблеми в сім'ї в Україні Сім'я як соціальний інститут. Категорії сімей за рівнем потреби у захисті з боку держави. Поняття про складні життєві обставини. Типи соціальних проблем в сім'ї.	лекція- 2 год	Перелік джерел із зазначених в розділі «Література для вивчення дисципліни» силабусу: 3, 4, 5, 12, 13, 14, 18	Самостійна робота - 2 год Опрацювати глави 1-3 Сімейного кодексу України та підготувати доповідь на тему «Поняття про шлюб та сім'ю»	Відповідно до розкладу
2/4	Тема 2. Зміст і напрями роботи із сім'ями, які перебувають у складних життєвих обставинах Форми соціального захисту сімей. Соціальні послуги та їх види. Хто забезпечує соціальний захист та надання соціальних послуг сім'ям і окремим особам? Технологія «ведення випадку».	лекція -2 год практичне заняття – 2 год	2, 3, 4, 6, 8, 9, 12, 13, 14	Самостійна робота- 2 год Розглянути і опрацювати Закон України про соціальні послуги	Відповідно до розкладу
3/2	Тема 3. Нормативно-правове забезпечення роботи із сім'ями, які перебувають у складних життєвих обставинах Сімейний Кодекс України. Закон України «Про соціальну роботу з сім'ями, дітьми та молоддю». Закони України: «Про соціальні послуги». Про державну допомогу сім'ям з дітьми. Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям. Закон України. Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей. Закон України.	лекція – 2 год	11, 12, 13, 14, 16, 18	Самостійна робота- 4 год Розглянути і опрацювати нормативно-законодавчу базу з питань теми	Відповідно до розкладу

4/4	<p>Тема 4. Центри соціальних служб для сім'ї як суб'єкти соціальної політики</p> <p>Загальне положення про центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді. Завдання та функції центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді. Надання психологічних, соціально-педагогічних, соціально-медичних, соціально-економічних, інформаційних і юридичних послуг сім'ям, дітям та молоді.</p>	лекція -2 год практичне заняття – 2 год	7, 12, 13, 16, 18	<p>Самостійна робота- 2 год</p> <p>Розглянути і опрацювати питання на прикладі дослідження діяльності Центру соціальних служб для СДМ за місцем проживання студента</p>	Відповідно до розкладу
5/2	<p>Тема 5 Методи здійснення соціального супроводу сімей, які перебувають у складних життєвих обставинах і потребують сторонньої допомоги.</p> <p>Органи, уповноважені здійснювати соціальний супровід сімей, які опинилися в складних життєвих обставинах Порядок виявлення сімей, які опинилися в складних життєвих обставинах Дії, які проводять уповноважені особи з метою надання соціального супроводу сім'ям, які опинилися в складних життєвих обставинах</p>	лекція – 2 год	2, 3, 4, 8, 12, 13	<p>Самостійна робота - 4 год</p> <p>Розглянути і опрацювати питання: Скласти План супроводу сім'ї, яка потрапила у складні життєві обставини.</p>	Відповідно до розкладу
6/4	<p>Тема 6. Проблема насильства в сім'ї</p> <p>Закон України Про запобігання та протидію домашньому насильству. Фізичне насильство в сім'ї Сексуальне насильство в сім'ї. Психологічне насильство в сім'ї. Економічне насильство в сім'ї.</p>	лекція – 2 год практичне заняття – 2 год	2, 3, 4, 8, 9, 12, 13	<p>Самостійна робота- 4 год</p> <p>Розглянути і опрацювати питання: Описати види насильства та визначити їх причини</p>	Відповідно до розкладу

7/2	<p>Тема 7. Соціальні проблеми дитинства в Україні Виявлення дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах. Зміст поняття «жорстоке поводження з дитиною». Стан соціального сирітства в Україні і шляхи його подолання.</p>	лекція – 2 год	2, 3, 4, 8, 12, 13, 14	<p>Самостійна робота-4 год</p> <p>Розробити і підготувати соціальний проект на пропонувану тематику з вирішення соціальних проблем у населеному пункті - місці проживання студента</p>	Відповідно до розкладу
8/4	<p>Тема 8. Зміст і напрями роботи з дітьми, які перебувають у складних життєвих обставинах Соціально-профілактична робота. Комплекс соціальних послуг для подолання складних життєвих обставин та мінімізації негативних наслідків. Служба соціальної роботи у громаді. Мобільна бригада соціально-психологічної допомоги особам, які постраждали від домашнього насильства. Притулок для осіб, які постраждали від домашнього насильства.</p>	лекція – 2 год практичне заняття – 2 год	2, 3, 4, 8, 12, 13, 14	<p>Самостійна робота-4 год</p> <p>Розглянути і опрацювати питання:</p> <p>Форми соціально-педагогічної допомоги сім'ї: кризоінтервентна і проблемно зорієнтована моделі, довготривалі форми роботи. Універсальні форми соціально-педагогічної допомоги сім'ї</p>	Відповідно до розкладу
9/2	<p>Тема 9. Нормативно-правове забезпечення роботи із дітьми, які перебувають у складних життєвих обставинах Закон України «Про охорону дитинства». Про стан соціального захисту дітей та невідкладні заходи, спрямовані на захист прав дитини в Україні https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/483-IX#Text Деякі питання соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, у тому числі таких, що можуть загрожувати їх</p>	лекція – 2 год	11, 12, 13, 14, 15,18	<p>Самостійна робота-2 год</p> <p>Проаналізувати законодавчі документи за поданою тематикою, зробити їх конспект</p>	Відповідно до розкладу

	життю та здоров'ю. Постанова Кабміну України від 3 жовтня 2018 р. Закон України Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей від 24 січня 1995 року Закон України Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування від 13 січня 2005 року				
10/4	Тема 10. Соціальні служби для дітей, їх функції та повноваження Запобігання потраплянню у складні життєві обставини. Соціальний супровід сімей, в яких виховуються діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування. Кризове та екстрене втручання.	лекція – 2 год практичне заняття – 2 год	2, 3, 4, 5, 12, 13, 14	Самостійна робота- 2 год Розглянути і опрацювати питання: Соціально-педагогічна роль служби сім'ї, її функції та напрями діяльності	Відповідно до розкладу
11/2	Тема 11 Методи здійснення соціального супроводу дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах Оцінювання потреб осіб, які належать до вразливих груп населення, виявлення отримувачів соціальних послуг та ведення їх обліку. Соціальна адаптація, підготовка до самостійного життя, організація наставництва. Консультавання. Представництво інтересів, посередництво. Соціальний патронаж осіб, які відбули покарання	лекція - 2 год	2, 3, 4, 8, 16, 17	Самостійна робота- 2 год Розглянути і опрацювати питання: Суб'єкти соціального супроводу. Завдання та функції соціального працівника у процесі соціального супроводу.	Відповідно до розкладу
12/4	Тема 12. Соціальні проблеми молоді в Україні	лекція – 2 год	1, 2, 6, 7, 10	Самостійна робота- 2 год	Відповідно до розкладу

	Безробіття. Зростання цін. Низький рівень заробітної плати. Загальне зниження рівня життя. Зростання злочинності. Зубожіння населення. Наркоманія. СНІД.	практичне заняття – 2 год		Підготувати есе за тематикою заняття	
13/2	Тема 13. Нормативно-правове забезпечення роботи із молоддю, яка перебуває у складних життєвих обставинах Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії. Закон України. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття. Закон України. Про державну допомогу сім'ям з дітьми. Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей. Закони України «Про державну соціальну допомогу особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю».	лекція – 2 год	11, 12, 13, 14, 16, 17, 18	Самостійна робота- 2 год Розглянути і опрацювати законодавчу базу з питань теми, зробити конспект	Відповідно до розкладу
14/4	Тема 14. Соціальна робота з молоддю групи ризику Поняття «ризик» і «групи ризику». Фактори ризику та ризикованої поведінки Соціальна робота з сім'єю, де є засуджені батьки, старші брати. Соціальна робота з ув'язненими. Сутність і види соціальної дезадаптації. Соціальна робота з ВІЛ-інфікованими людьми Соціальна робота з схильними до наркоманії. Соціальна робота з особами, схильними до суїциду. Соціальна робота з юними матерями щодо	лекція – 2 год практичне заняття – 2 год	4, 5, 10, 14, 16, 18	Самостійна робота- 2 год Розглянути і опрацювати питання: Причини потрапляння сімей у групи ризику. Технологія роботи соціального працівника з сім'ями групи ризику в мікрорайоні. Варіант механізму роботи з сім'ями групи ризику.	Відповідно до розкладу

	попередження відмов від новонароджених дітей. Соціальна робота з сім'ями військовослужбовців. Соціальна робота з внутрішньо переміщеними особами.				
15/4	Тема 15. Робота неурядових організацій з вирішення соціальних проблем сімей, дітей, та молоді. Закон України «Про благодійну діяльність та благодійні організації» Діяльність організацій, пов'язаних із захистом дітей: Міжнародний альянс «Врятуємо дітей», Міжнародна асоціація шкіл соціальної роботи, Фонд „Товариство „Приятелі дітей”, Благодійна організація “Кожній дитині”.	лекція – 2 год практичне заняття – 2 год	3, 4, 12, 13, 14, 15, 16	Самостійна робота- 2 год Дослідити діяльність однієї з організацій, здійснити її характеристику у контексті пропонованого напрямку	Відповідно до розкладу
16/2	Підсумкове заняття.	практичне заняття – 2 год			Відповідно до розкладу
	Разом	лекції - 32 год. практичні/семинарські -16 год.		самостійна робота - 42 год.	

Доцент кафедри соціального забезпечення та управління персоналом

Зоряна Комаринська